

تأثیر فناوری اطلاعات در بهره وری مدیریت امور روستایی (دهیاران) در راستای برنامه ریزی روستایی شهرستان بابل

هادی رزقی شیرسوار^۱

گروه مدیریت، دانشکده مدیریت، واحد تهران غرب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

محمد قربانی افروزی

گروه مدیریت، دانشکده مدیریت، واحد تهران غرب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

فخرالدین احمدی

گروه مدیریت، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، واحد گرمسار، دانشگاه آزاد اسلامی، گرمزار، ایران

تاریخ دریافت: ۱۳۹۷/۱۲/۱۵ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۸/۰۳/۱۷

چکیده

عوامل متعددی در بهره وری مدیریت تأثیر گذار است که در این تحقیق سعی شده است تا با مورد مطالعه قرار دادن مهمترین آنها و بررسی میزان تأثیر فناوری اطلاعات در شکوفا سازی هر کدام از این موارد، پیشنهادات کاربردی و مفیدی را برای هرچه بهتر شدن مدیریت امور روستایی کشور رساند به اهدافی نظیر، رفع معضل بیکاری، توسعه اقتصادی، فرهنگی، توسعه زیرساخت های عمرانی روستایی، توسعه فعالیت های خدماتی جهت بهبود وضع بهداشت آب و غذا و...، توسعه صنعت گردشگری روستایی، دست پیدا کنیم. این تحقیق از لحاظ هدف، کاربردی و از نظر شیوه گردآوری داده ها توصیفی از نوع همبستگی می باشد. از مجموع حدود ۳۲۰ نفر از دهیاران شهرستان بابل در شهرستان به روش نمونه گیری تصادفی ۱۹۸ نفر از دهیاران این شهرستان انتخاب و سوالات پرسشنامه تحقیق شامل ۳۰ پرسش بهره وری مدیریت و ۱۷ پرسش بررسی وضعیت فناوری اطلاعات که مجموعاً ۴۷ سوال را تشکیل می دهد؛ توزیع و پاسخ جمع آوری شد. برای بررسی روایی پرسشنامه، از تحلیل عاملی اکتشافی استفاده شد. مقدار پایایی کل پرسشنامه های فناوری اطلاعات و مدیریت بهره وری به ترتیب برابر با ۰,۹۱۰ و ۰,۸۵۶، محاسبه شده است. نتایج حاصل از اجرای پژوهش نشان داد، فناوری اطلاعات تأثیر مثبت و معنی داری بر حمایت مالی، گردشگری، توسعه ظرفیت های سیاست گذاری، توسعه زیرساخت های خدماتی، زیر ساخت های عمرانی، توسعه فرهنگی و توسعه اقتصادی در روستاهای دارد.

واژگان کلیدی: بهره وری، مدیریت، فناوری اطلاعات، مدیریت روستایی.

مقدمه

بهبود بهره‌وری یکی از اهدافی است که سازمان‌ها هم‌زمان با توسعه سرمایه گذاری در فناوری دنبال می‌کنند. علاوه بر این محققان یافته‌اند که بروز تاثیرات فناوری اطلاعات مستلزم صرف زمان است و در کوتاه مدت مشخص نمی‌شود. لذا این پژوهش در صدد است تاثیرات مستقیم و غیر مستقیم سرمایه گذاری در فناوری اطلاعات بر بهره‌وری را مورد مطالعه قرار داده و در این راستا نقش میانجی بهبود فرآیندهای کاری و تمرکز زدایی از فرایند تصمیم گیری در این رابطه را مورد توجه قرار دهد. در کشور جمهوری اسلامی ایران سازمانی مدیریتی، به نام سازمان امور دهیاری‌ها و شهرداری‌ها کشور فعالیت می‌کند که در امور روستایی با مدیران بخش‌های روستایی به نام دهیاران سروکار داشته و برنامه‌های اجرایی خود را در بهبود وضع روستاهای با مدیریت دهیاران دنبال می‌کنند. از آنجایی که مدیریت امور روستایی (دهیاری) به عنوان سرمایه انسانی در روستاهای محسوب می‌شوند و از طرفی با بهره‌وری صحیح از این سرمایه انسانی می‌توان در رفع بسیاری از مشکلات و معضلات موجود در سطح کشور و روستاهای (معضلات بیکاری، مهاجرت روستاییان به دلایل مختلف، فقر اقتصادی، فقر فرهنگی، معضلات امنیتی، معضلات اعتیاد، کمبود رفاهیات و) که بخش اعظمی از خاک کشور را تشکیل می‌دهند به نتیجه مطلوبی دست پیدا کرد، می‌توان در بخش‌های گوناگون، افزایش بهره‌وری تولیدات کشاورزی، افزایش تولیدات ملی، راه اندازی اتحادیه‌های هوشمند روستایی، مناسب سازی محیط‌های روستایی جهت ایجاد صنعت گردشگری برای حضور گردشگران داخلی و خارجی، کاهش نرخ بیکاری، ارتقای سطح اقتصادی، اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، ورزشی و.... به کمک مدیران امور روستایی (دهیاران)، تحول عظیمی ایجاد نمود. امروزه به دلیل ضعف در رشد اقتصادی و ضعف برنامه‌ریزی مدون حمایتی جهت معیشت روستاییان، ضعف دسترسی به اماكن بهداشتی و درمانی، ضعف تامین منابع آب کشاورزی و.....مسایل و مشکلات عدیده‌ی دیگر شاهد مهاجرت‌های گسترده روستاییان به سمت شهرها و به تبع آن تخلیه روستاهای کاهش تولیدات کشاورزی و بلااستفاده ماندن اراضی کشاورزی و دیگر ظرفیت‌های روستاهای هستیم. لذا برای آماده سازی شرایطی مناسب برای بهره‌وری مدیریت امور روستایی، استفاده از ظرفیت فناوری اطلاعات (IT) بسیار ضروری به نظر می‌رسد.

محدودیتهای تحقیق

پژوهش حاضر همچون سایر پژوهش‌ها در زمینه علوم انسانی با محدودیت‌هایی روبرو بوده است که لازم است هر گونه استفاده از نتایج حاصل از تحقیق با در نظر گرفتن این محدودیت‌ها صورت گیرد.

الف - عدم دقیق برخی از مخاطبین در پاسخ به سوالات پرسشنامه‌ها که منجر به صرف وقت بیشتری برای جمع آوری اطلاعات شد. ب - زمانگیر بودن اخذ مجوزهای لازم برای توزیع پرسشنامه در جامعه مورد مطالعه.

پیشینه

در یک تحقیق مطالعاتی (Jana Pöldnurk, 2015¹) با عنوان بهینه سازی عملکرد اقتصادی، محیط‌زیستی، و اداری، مدل مدیریت شهری در مناطق روستایی انجام شده است، نتایج مطالعات نشان می‌دهد که در مناطق روستایی

¹(Jana Pöldnurk, 2015)

ارزیابی منابع کامپیوترا در شهرها و مراکز روستایی میزان رفت و آمد و حمل و نقل ها را کنترل و از نظر اقتصادی حمل و نقل را به صرفه می کند. لذا فناوری اطلاعات موجب ارتباط مراکز جمع آوری زباله ها و افزایش رقابتی بین تدارکات عمومی می گردند.

در یک تحقیق (^۱Chunyan He a, b, 1, Li Peng a, 1, Shaoquan Liu a, *, Dingde Xu a, Peng Xue a, c, 2016) مطالعاتی که با موضوع عوامل موثر بر بهره وری سرمایه گذاری بر کالاهای عمومی روستایی در مناطق کوهستانی چین بر اساس داده های الکترونیکی انجام گرفته است، اثرات مثبت این اطلاعات بر بهره وری را به نمایش گذاشته است. در تحقیق دیگر (^۲Anna Sofia Lundgren a, *, Anna Johansson, 2017) با عنوان روستای دیجیتالی، جهت مقابله با شهرنشینی و زندگی در روستا انجام گرفت. این تحقیق درباره وضعیت مناطق روستایی سوئد مطالعاتی را انجام داده است. و نتیجه این بو که ایجاد روستایی دیجیتالی یک فاکتور مشترک و متحدد را به وجود می آورد. در یک تحقیق (^۳Koen Salemink a, *, Dirk Strijker a, Gary Bosworth, 2015) مطالعاتی با عنوان توسعه روستایی در عصر دیجیتالی جهت بررسی ادبی و سیستماتیک دسترسی نابرابر ICT و پذیرش آن در روستا، تحقیقاتی انجام گرفت. این بررسی سیستماتیک یک مرور کلی از مسایل را ارائه می دهد که ۱۵۷ مقاله انتخاب شده به طور ضمنی و یا صریح، به این نتیجه رسیده اند که این جوامع (روستایی) به سمت اطلاعات دیجیتالی حرکت می کنند. این مقاله نشان داد که یک توافق رو به رشد وجود دارد که زیرساخت های مخابراتی فقیر روستایی مانع توسعه روستایی می شود. در تحقیقی مطالعاتی دیگر (^۴Yunpeng Li a, Clark Hu b, Chao Huang c, *, Liqiong Duan d, 2016) که با عنوان مدیریت گردشگری هوشمند انجام گرفت، گردشگری هوشمند در سرزمین اصلیچین به طور فزاینده ای محبوب شده است. بر اساس مفاهیم، گردشگری هوشمند یک جهت جدید را نشان می دهد که تأثیر قابل توجهی بر مقصد گردشگری، شرکت ها و همچنین گردشگران دارد. علاوه بر این، این مقاله نشان می دهد که جهت استفاده از داده های بزرگ در گردشگریتوسعه گردشگری هوشمند به شدت به داده های بزرگ متکی است، زیرا گردشگری هوشمند می تواند با توجه به منابع مطلوبی که از داده های بزرگ تهیه شده است، "با هوش" باشد (Le^{*}2016). در یک تحقیق مطالعاتی دیگر (^۵Abbas, 2009) که با عنوان مدیریت گردشگری روستایی و نقش آن در توسعه روستایی (مطالعه موردی در روستاهای استان سمنان) ^۰ انجام گرفت، با هدف توسعه روستایی و بهبود کیفیت زندگی مردم روستایی انجام گرفت. در این مقاله هدف از مطالعه گردشگری به عنوان یکی از بزرگترین صنعت دنیا علاوه بر اشتغال زایی باعث کسب ارز، تبادل فرهنگی و نزدیکی ملل به یکدیگر می شود. (^۶rezvani, ۲۰۰۲) گردشگری یکی از مطمئن ترین و پاک ترین و ارزانترین منابع کسب درآمد ارزی است. سازمان تجارت جهانی مدعی است که گردشگری اخیرا بزرگترین صنعت درجه‌نادرآمد سالیانه بیش از سه تریلیون دلار است. توریسم به طور نمونه باعث ایجاد شش میلیون شغل در ایالات متحده شده است که این بخش بزرگترین کارفرمای این کشور است. بهره گیری

^۱(Chunyan He a, b, 1, Li Peng a, 1, Shaoquan Liu a, *, Dingde Xu a, Peng Xue a, c, 2016)

^۲-(Anna Sofia Lundgren a, *, Anna Johansson, 2017)

^۳-(Koen Salemink a, *, Dirk Strijker a, Gary Bosworth, 2015)

^۴-(Yunpeng Li a, Clark Hu b, Chao Huang c, *, Liqiong Duan d), 2016)

^۵-Abbas, 2009

از توان و ظرفیت سیستم های فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT)، در آموزش، افزایش سطح آگاهی مدیران روستاها از صنعت گردشگری، شناسایی مراکز و جاذبه های گردشگری، ایجاد هماهنگی جهت ارائه خدمات مورد نیاز گردشگران، ایجاد ارتباط مدیران روستاها با سایر صنایع ارائه دهنده خدمات بخش گردشگری و ایجاد اشتغال در منطقه و ... تاثیرات مثبت قابل توجهی را در پی دارد. که نتایج حاصل از تحقیقات محققان و پژوهشگران بر این امر مهم صحه می گذارند. در یک تحقیق مطالعاتی که توسط توسط (pishro.azizi, lotfi) با موضوع فناوری اطلاعات و ارتباطات و تاثیر آن بر اقتصاد روستایی ایران انجام گرفت، اهمیت اقتصاد روستایی در اقتصاد ملی به عنوان تولید کننده و عرضه کننده مواد اولیه مورد نیاز سایر بخش‌های اقتصادی و تامین کننده نیازهای غذایی بشر، نقش مهمی را در تشکیل تولید ملی (تولید ناخالص داخلی) کشور را عهده دار می باشد. (Amraei, 2008) حسن امرائی عبدالی اشتغال را به زیان ساده این گونه تعریف می کند: جایی از درآمد مالی که در نتیجه‌ی آن بتوان ابتدایی ترین شکل زندگی در هر زمانی را متناسب با نیازمندی های آن فراهم نمود. (Martin, Stanara, 2016) در تحقیقی تحت عنوان «بررسی تاثیرات فناوری اطلاعات بر روند اشتغال» به بررسی تاثیرات به کارگیری و گسترش فناوری اطلاعات در شهرها و روستاها پرداخته است. نتایج کار این محقق نشان می دهد که افرادی که در شهرها به اینترنت و فناوری اطلاعات دسترسی کامل دارن، از شانس بیشتری در بدست آوردن شغل برخوردارند. در روستاها نیز این مطلب صحت دارد. تافلر (Tafler) نیز معتقد است که حضور فناوری های جدید در خانه و به دنبال آن انجام کارها در خانه، می تواند برای جامعه محلی ثبات بیشتری به همراه آورد. این امر باعث می شود تا تحرک اجتماعی، فشار عصبی ناشی از آن و روابط گذار و سطحی میان افراد کمتر شود و افراد مشارکت بیشتر در جامعه محلی پیدا کنند. (Farahai Ahmad, 2011) در تحقیقی که توسط (Charir and Ivarasan.Malhatra, 2009) صورت پذیرفت بر تاثیرات مثبت فناوری اطلاعات در کاهش نرخ مهاجرت تاکید شد. (Akbar, 1992) گفته می شود که تعامل نهضتی است اقتصادی که روش های آموزشی را به کار می گیرد. این بیان به همان اندازه صحیح است که بگوییم تعامل نهضتی است که روش های اقتصادی را به کار می برد. با عنایت به اینکه از اهداف اقتصادی بخش تعامل، ایجاد اشتغال، تولید، سرمایه گذاری و صادرات و از اهداف اجتماعی آن نیز توسعه منابع انسانی و ترویج فرهنگ مشارکت می باشد، این همه می تواند از طریق سرمایه گذاری در بخش ICT و همگامی با طرح های توسعه این بخش در قالب فعالیت های تعاملی محقق گردد. (Ali, 2006) امروزه جوامع توسعه یافته معرف اند که اگر کشوری نتواند اطلاعات مورد نیاز شهروندان و صنایع خود را تامین کند، بخش عمده ای از استقلال خویش را از دست خواهد داد. یک مطالعه تحقیقاتی (Jana Poludnarkan¹, 2015) با موضوع بهینه سازی اقتصادی، محیط زیستی، و اداری مدل مدیریت شهری در مناطق روستایی انجام گرفت، هدف از این تحقیق ارزیابی:

- ۱- امکان سنجی محیط زیستی و اقتصادی جمع آوری کاغذ و زباله های زیست محیطی در روستاهای شهری
- ۲- بهبود کارآیی اداری هزینه های اقتصادی در نتیجه ساماندهی مجدد مدیریت اداره دفن زباله
- ۳- گزینه های بهینه سازی تدارکات جمع آوری زباله های روستاهای شهری، با بهره گیری از سیستم های مدیریت

¹ (poldnurk, 2015)

فناوری اطلاعات می‌باشد.

این مدل در هر روستایی قابل استفاده است که در آن امکان همکاری اداری بین شهری از طریق منابع اطلاعاتی کامپیوتری وجود دارد. در یک مقاله تحقیقاتی دیگر (Chunyan He a, 2016) با موضوع (عوامل موثر بر بهره‌وری سرمایه گذاری کالاهای عمومی روستایی در مناطق کوهستانی چین بر اساس داده‌های اطلاعاتی)^۱ در سه دوره به انجام رسید، نتایج تجزیه و تحلیل داده‌ها به بهبود بهره‌وری مدیریت روستایی در سرمایه گذاری عمومی در مناطق کوهستانی استان سیچوان و عوامل موثر بر آن در بهینه سازی تصمیمات را نشان می‌دهد. در یک مطالعه تحقیقاتی دیگر (Anna Sofia Lundgren a, 2017) با موضوع (روستای دیجیتالی راهی برای مبارزه آنلاین برای فروش محصولات جهت پابرجا ماندن رosta)^۲ انجام گرفت، دادن آگاهی به روستاییان به منظور اطلاع از وضع موجود و پشتیبانی از تولیدات کشاورزی از اهداف این روش می‌باشد. در این روش اثبات شد که فناوری اطلاعات اهمیت فراوانی دارد و سیاست‌های مورد مطالعه روستایی را تحت تاثیر گذاشته است.

با نگاهی به موقعیت فعلی کشورهای پیشرفته مشخص می‌شود که فناوری اطلاعات و تکنولوژی ارتباطات در پیشرفت و توسعه همه جانبه آنان دخالت داشته است. بهبود بهره‌وری یکی از اهدافی است که سازمان‌ها همزمان با توسعه سرمایه گذاری در فناوری دنبال می‌کنند. (Bénédicte Aldebert a, 2011)^۳

در یک مطالعه تحقیقاتی (Yun-Bei Zhuang, 2016)^۴ (با موضوع مدل سازی مسائل تعاقنی و رقابتی در شبکه‌های اجتماعی آنلاین) انجام گرفت و در این مطالعه، پذیرش وسیع رسانه‌های اجتماعی باعث افزایش تعامل بین بخش‌های مختلف اطلاعات شده است. در تحقیقی دیگر (Jose Novais Santos, 2016)^۵ که با عنوان تبادل اطلاعات در روابط افقی: یک رویکرد فازی برای نقش ویژگی‌های شرکت‌ها تعاونی انجام پذیرفت. این مقاله ۲۳ روابط مقابله را بررسی می‌کند و با هدف ترکیب یک مطالعه موردنی، هدف مطالعه را دنبال می‌کند و استراتژی شرکت‌ها، توصیه برای در نظر گرفتن ایجاد روابط افقی در شرکت‌ها است.

در یک تحقیق مطالعاتی (Rebecca A. Seguin, 2017)^۶ که با عنوان توسعه و تست یک ابزار حسابرسی جامعه برای ارزیابی محیط‌های روستایی (منابع بهداشتی و خدماتی در جوامع روستایی) انجام گرفت، با توجه به ویژگی‌های منحصر به فرد مناظر روستایی، ابزارهای حسابرسی متقاضی برای بهبود روش‌های مالی مورد نیاز بوده است. در بررسی تاثیر فناوری اطلاعات بر اقتصاد، به دنبال نقش ICT بر کنترل میزان تولیدات محصولات کشاورزی و در مواردی جلوگیری از تولید مازاد بر مصرف و جلوگیری از هدر رفت سرمایه انسانی و مالی روستاییان به منظور جلوگیری از ایجاد خسارات به روستاییان می‌باشد. از طرفی افزایش تولید محصولات حیاتی و استراتژیکی توسط کشاورزان و نیز حضور فعال در عرصه تولیداتی نظیر صنایع دستی، فرش‌های دستباف، تولیدات صنعتی غیر کشاورزی مورد نیاز کشور می‌باشد. در کشور هندوستان نیز برای توسعه ICT در مناطق روستایی اقدامات زیادی

¹ (Chunyan He a, 2016)

²- (Anna Sofia Lundgren a, 2017)

³- (Bénédicte Aldebert a, 2011)

⁴- (Yun-Bei Zhuang, 2016)

⁵ (Jose Novais Santos □, 2016)

⁶-(Rebecca A. Seguin □, 2017)

صورت گرفته است. و توسعه خدمات فناوری اطلاعات و ارتباطات در مناطق روستایی این کشور بیشتر در قالب ارئه خدمات دولتی بوده است. حسن امرائی (Amraei, 2008) عبادولی اشتغال را به زبان ساده این گونه تعریف می کند: جایی از درآمد مالی که در نتیجه‌ی آن بتوان ابتدایی تربین شکل زندگی در هر زمانی را متناسب با نیازمندی‌های آن فراهم نمود.

در تحقیقی که توسط (Charir and Ivarasan Malhatra*2009) صورت پذیرفت بر تاثیرات مثبت فناوری اطلاعات در کاهش نرخ مهاجرت تاکید شد. گفته می شود که تعاون نهضتی است اقتصادی که روش‌های آموزشی را به کار می گیرد. این بیان به همان اندازه صحیح است که بگوییم تعاون نهضتی است که روش‌های اقتصادی را به کار می برد. (Akbar, 1992))

به عقیده مولفین (Hosein Sha'ban Ali Fami, 1996) فرهنگ جهانی کشاورزی و توسعه روستایی زیرساخت به مجموعه سازه‌ها، تجهیزات و امکانات تاسیساتی دائم و ضروری در فعالیت‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی برای توسعه روستا مانند مدرسه، راه‌ها، ارتباطات، آب رسانی، برق رسانی، و ... اطلاق می شود. که تامین این کالاها و خدمات برای افراد و موسسات خصوصی هزینه‌های زیادی داشته و امکان پذیر نمی باشد. لذا دولتها بایستی آنها را فراهم نمایند. در تحقیقی که (Rajeev Krishna, 2016¹) توسط محقق هندی انجام گرفت تأثیر فناوری اطلاعات بر سلامت رابطه روان پزشکی-روانپزشکی کودکان و نوجوانان مورد مطالعه قرار گرفت. در تحقیقی دیگر که در دانشگاه مرکز پزشکی ایالت متحده آمریکا (Todd E. Peters, 2016²) با عنوان تأثیر فناوری اطلاعات در تحول پذیری بهداشت بالینی در روانپزشکی کودکان و نوجوانان انجام گرفته است، و در نتیجه آن بیشتر ارئه دهنده‌گان خدمات روان پزشکی این واقعیت را قبول کرده اند که سیستم‌های رسانه‌ای اجتماعی، گوشی‌های هوشمند و لوح‌های رایانه‌ای در ارائه خدمات پزشکی کمک بزرگی را به وجود آورده اند. در یک تحقیق دیگر که توسط (Weintraub, 2017³) صورت گرفت، تأثیر فناوری اطلاعات در مدیریت مراقبت و کیفیت مراقبت بعد از عمل جراحی عروق کرونر مورد مطالعه قرار گرفت. کاهش مجدد هزینه‌ها و بهبود معیارهای مراقبت، یک اولویت ملی است. با توجه به گستردگی عوامل محیطی بهداشت و اطلاعات مرتبط با آنها و به منظور کنترل، پایش، اطلاع رسانی سریع و بسیاری موارد مرتبط با موضوع بهداشت تنها ابزار مفید و موثر در کمک به مدیران و مسئولان امور روستایی، انجام سرمایه گذاری در بخش فناوری اطلاعات (ICT) و بکارگیری هدفمند آن در مدیریت امور روستا می باشد. و این اقدامات می توانند شامل جمع آوری اطلاعات و پایش اطلاعات در خصوص آب، دفع مددفع، زباله، بهداشت مسکن، مدیریت مواد زائد جامد و ایمنی مواد شیمیایی، بهداشت فرد، بهداشت جامعه، بهداشت غذاء، بهبود تغذیه، آموزش‌های بهداشتی و ... باشد.

در یک مطالعه تحقیقاتی (Bonfiglio a, 2017⁴) که با عنوان: آیا مناطق روستایی از نظر انتقال دادن دانش و نوآوری دارای اهمیت هستند؟ (شواهد از هزینه‌های سیاست توسعه روستایی در سراسر فضای اتحادیه اروپا) انجام

¹ - (Rajeev Krishna, 2016)

²- (Todd E. Peters, 2016)

³- (Weintraub, 2017)

⁴- (A. Bonfiglio a, 2017)

گرفت، انتقال دانش و نوآوری برای توسعه پایدار روستا ها حیاتی شناخته شده است. سیاست توسعه روستایی در اروپا دارای یک سنت طولانی برای تحریک و نوآوری است. به خصوص برخی از اقدامات به طور صریح برای حمایت کشاورزی و اقتصاد از روستاهای در نظر گرفته شده است. یکی از ارکان اساسی در مدیریت روستایی برنامه ریزی است. برنامه ریزی روستایی علم اداره و کنترل سیستم های روستایی است. و هدف اصلی آن تخصیص بهینه منابع اعم از منابع مالی و انسانی به منظور اصلاح ساختار فعالیت های اقتصادی، اجتماعی و کالبدی روستاهای است.

.(Badri Sayed Ali, Mousavi Seyyedarif, 2013)

بیان مساله

در این تحقیق به دنبال آن هستیم که رابطه تاثیر فناوری اطلاعات در بهره وری مدیریت سرمایه انسانی روستایی (دهیاری) را از طریق انجام تحقیقات پژوهشی بدست آوریم. آیا می توان با بستر سازی مناسب در ایجاد سیستم های مدیریت فناوری اطلاعات به طور مطلوب از ظرفیت مدیریت امور روستایی (دهیاری) برای رسیدن به اهداف مشخص شده، بهره برداری نمود. یکی از مزیت های غیر قابل انکار و بسیار مفید استفاده از فناوری اطلاعات در عصر حاضر، تاثیر آن در ایجاد تحول شگرف در نحوه آموزش و پرورش نیروی انسانی و به تبع آن ارتقای کیفیت بهره وری سرمایه انسانی است. اقتصاددانان معتقدند که آموزش، توانایی های متعددی را به سرمایه انسانی انتقال می دهد این امر موجب افزایش قدرت تولید ملی و توسعه ای اقتصادی می شود که نتیجه مثبت آن، توسعه عدالت اجتماعی، توزیع قدرت و ثروت، ارائه ای راه حل برای بروز رفت از مشکلات و فروکش کردن نسبی بیکاری و تورم، به تحرک و اداشتن چرخ های تولید و صادرات، نهادینه شدن احزاب، آزادی بیان و مطبوعات و به طور مشخص ایجاد فضای اقتصاد غیر مرکز و غیره است. (Hoshmandyar nader). توانایی فوق العاده کامپیوتر در ذخیره سازی و تجزیه و تحلیل اطلاعات همچنین در اختیار قرار دادن اطلاعات مورد نیاز در مدتی بسیار کوتاه، آن را به صورت ابزار مهمی درآورده و امکان پردازش حجم زیادی از اطلاعات را با سرعتی زیاد برای مدیران فراهم ساخت. (saadat esfandyar)

با گذر از عصر فرا صنعتی به عصر اطلاعات و دانش، با قاطعیت می توان گفت که دنیای امروز ما در آستانه ای انقلاب صنعتی دوم است. سرآغاز انقلاب صنعتی دوم اختراع اینترنت می باشد که جهان ما را با دگرگونی های شگرفی آشنا کرده است. علم مدیریت در سازمان های عصر حاضر، به منظور آموزش مدیران به رشته تحریر در آمده است، تا به آنها بیاموزد که چگونه سرمایه گذاری های خود را در (IS) سیستم های اطلاعات و فناوری اطلاعات (IT) بینه کنند.

در این مقاله یک چارچوب معماری سازمانی نوین، برای مدیریت فناوری اطلاعات در مورد، نیاز تمام مراحل یک پروژه با مرکزیت یکپارچه سیستم اطلاعاتی مورد نیاز است. یک معماری سرویس گرا به مدیریت با محوریت مدیریت فناوری اطلاعات الکترونیکی مورد نیاز است. همچنین به توصیف چگونگی پشتیبانی سیستم های فناوری اطلاعات و ارتباطات ICT از مدیریت نیازمندیم. نتایج حاصل از سه مطالعه موردي به وسیله پرسشنامه، مشاهدات، مصاحبه با متخصصان در خصوص توسعه چارچوب مدیریت پروژه ها با کمک معماری مدیریت، به طور بالقوه نشان می دهند که وقتی می توان به سمت مدیریت بهبود یافته و کارآمدتر و موثرتر مشتریان حرکت کنیم، که در

تمام مراحل عملیاتی از سیستم مدیریت فناوری اطلاعات برای ارائهٔ خدمات به مشتریان استفاده کرد.¹ Duerk,, pena and parshall*2001. به طور کلی مدیریت حجم عظیمی از اطلاعات مبتنی بر کاغذ بسیار دشوار است. و نیاز به مدیریت اطلاعات الکترونیکی و فناوری اطلاعات و ارتباطات به تدریج جایگزین کاغذ شده است. ۲۰۱۱، Wong and Lam². همچنین اطلاعات باید بین تمام تیم‌های پروژه که به آن اطلاعات نیازمند هستند توزیع شود. برای جلوگیری از موانع ارتباطات و اطلاعات کارآمد و موثرتر مدیریت پروژه‌ها در محیط‌های پویا، مستلزم آن هستیم که به پروژه‌های مناسب با سیستم‌های مدیریت فناوری اطلاعات توسعه بخشیم. ۲۰۰۸، Laufer, Shapira & Telem³. یافته‌های گزارش شده در مقاله ۲۰۰۸، Jallow⁴ و چارچوب مرتبط با این مقاله بخشی از یک تلاش در حال توسعه با رویکرد بهتر مدیریت نیازهای مشتریان با پشتیبانی سیستم‌های اطلاعات از پروژه‌ها را تاکید می‌کند و یک چارچوب یکپارچه برای مدیریت اطلاعات الکترونیکی را مورد نیاز می‌داند. این چارچوب مشخص می‌کند که یک مکانیسم ذخیره سازی مرکزی اطلاعات برای دسترسی مشترک و توزیع شده توسط همه ذینفعان را برای تسهیل در مدیریت نیازمندیم. هدف فعال کردن سازمان در بهبود ارائه تسهیلات با کیفیت از طریق مدیریت بهتر می‌باشد.

جدول ۱: مولفه‌های و مقوله‌های استخراج شده مرتبط با بهره‌وری مدیریت امور روستایی

نمونه کلدهای استخراج شده	مفهوم‌ها و شاخص‌ها
حمایت مالی از روستاهای توسعه ایالت‌ها؛ بهبود وضعیت بودجه ای روستاهای تخصیص بودجه مناسب به روستاهای ایجاد زمینه‌های توسعه‌نمایانه در زمینه سیاست گذاری توسعه ایالت‌ها؛ همراهی بودن با برنامه‌های عمرانی و توسعه ظرفیت‌های سیاست گذاری توسعه ای در روستاهای توسعه ایالت‌ها؛ نظارت بر اجرای اثربخش برنامه‌ها؛ تسهیلات قدرت (تفویض اختیارکسب مشارکت از روستایان)	حمایت مالی از روستاهای توسعه ایالت‌ها؛ بهبود وضعیت بودجه ای روستاهای تخصیص بودجه مناسب به روستاهای ایجاد زمینه‌های توسعه‌نمایانه در زمینه سیاست گذاری توسعه ایالت‌ها؛ همراهی بودن با برنامه‌های عمرانی و توسعه ظرفیت‌های سیاست گذاری توسعه ای در روستاهای توسعه ایالت‌ها؛ نظارت بر اجرای اثربخش برنامه‌ها؛ تسهیلات قدرت (تفویض اختیارکسب مشارکت از روستایان)
توسعه پنهانی باند اینترنت؛ توسعه تجهیزات ماهواره‌ای در روستاهای توسعه زیرساخت‌های خط‌های موبایل و گوشی‌های همراه؛ ایجاد کانال‌های اطلاعاتی و اطلاع رسانی؛ ایجاد خطوط رادیو تلویزیونی؛ ایجاد خطوط تلفن؛ توسعه زیرساخت‌های ساخت داشت؛ توسعه زیرساخت‌های ساخت افزاری و نرم افزاری؛ بهبود دسترسی به اینترنت فراهم کردن خدمات مناسب به روستاهای ایجاد مراکز بهداشتی؛ بهبود استانداردهای زندگی در روستاهای فراهم نمودن امکانات رفاهی روستایی	توسعه پنهانی باند اینترنت؛ توسعه تجهیزات ماهواره‌ای در روستاهای توسعه زیرساخت‌های خط‌های موبایل و گوشی‌های همراه؛ ایجاد کانال‌های اطلاعاتی و اطلاع رسانی؛ ایجاد خطوط رادیو تلویزیونی؛ ایجاد خطوط تلفن؛ توسعه زیرساخت‌های ساخت داشت؛ توسعه زیرساخت‌های ساخت افزاری و نرم افزاری؛ بهبود دسترسی به اینترنت فراهم کردن خدمات مناسب به روستاهای ایجاد مراکز بهداشتی؛ بهبود استانداردهای زندگی در روستاهای فراهم نمودن امکانات رفاهی روستایی
بهبود وضعیت جاده‌ها و پل‌ها؛ بهبود سیستم آبیاری و زه کشی؛ مقابله با ناتوانی و ضعف محیطی؛ مدیریت توزیع آب؛ ایجاد فضاهای سبز	بهبود وضعیت جاده‌ها و پل‌ها؛ بهبود سیستم آبیاری و زه کشی؛ مقابله با ناتوانی و ضعف محیطی؛ مدیریت توزیع آب؛ ایجاد فضاهای سبز
ایجاد مراکز فعالیت‌های فرهنگی در روستاهای احداث مدارس؛ تبدیل فرهنگ شرم از روستایی بودن به ایجاد فرهنگ افتخار به آن؛ کمک به توسعه فرهنگی در روستاهای بهبود جاذبه‌های فرهنگی	ایجاد مراکز فعالیت‌های فرهنگی در روستاهای احداث مدارس؛ تبدیل فرهنگ شرم از روستایی بودن به ایجاد فرهنگ افتخار به آن؛ کمک به توسعه فرهنگی در روستاهای بهبود جاذبه‌های فرهنگی
بهبود وضع خاک زراعی؛ بهبود تولیدات کشاورزی؛ مدیریت سیستم‌های کشاورزی؛ کاهش اثر آفات و سموم بر زمین‌های کشاورزی؛ کشف روش‌های سنتی کشت و کال در روستاهای توسعه زیرساخت‌های روستایی؛ ایجاد فرصت‌های کارآفرینانه برای روستاهای توسعه تجارت	بهبود وضع خاک زراعی؛ بهبود تولیدات کشاورزی؛ مدیریت سیستم‌های کشاورزی؛ کاهش اثر آفات و سموم بر زمین‌های کشاورزی؛ کشف روش‌های سنتی کشت و کال در روستاهای توسعه زیرساخت‌های روستایی؛ ایجاد فرصت‌های کارآفرینانه برای روستاهای توسعه تجارت

Source: Research findings, 2018

این تحقیق از نظر هدف کاربردی می‌باشد. با انجام این تحقیق مشخص می‌گردد که آیا اجرای سیستم‌های مدیریت فناوری اطلاعات برای بهره‌وری مدیریت امور روستایی موفق خواهد بود، و اینکه مدیران روستایی توان علمی و تمایل کافی برای اجرای چنین پروژه‌هایی را در بکارگیری مدیریت روستایی دارند. سازمان دهیاری‌ها و شهرداری‌ها کشور با همکاری سازمان‌ها و نهادهایی نظیر (سازمان گردشگری و میراث

¹(Duerk,, pena and parshall, 1993,2001)²(wong and lam, 2011)³(laufer, shapira& telem, 2008)⁴(jallow, 2014,2008)

فرهنگی، وزارت جهاد کشاورزی، وزارت بهداشت و بسته به نوع فعالیت، دیگر نهادهای کشور) و مدیران امور روستایی با استفاده از نتایج این تحقیق می‌توانند در رفع مشکل بیکاری، ایجاد و مدیریت عالی تعاونی هوشمند روستایی، جلوگیری از مهاجرت روستائیان به شهرها، گسترش صنعت گردشگری، جلوگیری از هدر رفت سرمایه مالی و انسانی روستایی، تقویت توان اقتصادی، ارتقای امنیت اجتماعی، افزایش تولیدات ملی و افزایش کیفیت بهداشت و افزایش سطح فرهنگ و.... به دستاوردهای مهمی برسند. همچنین در این تحقیق به دنبال آن هستیم تا مدیران کشور را برای استفاده از سیستم‌های مدیریت فناوری اطلاعات در مدیریت امور روستایی تشویق و متقاعد کرده تا نتایج حاصله به تحکیم و افزایش اعتماد ملی؛ در سطح کلان روستاهای کشور؛ به نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران افزایش یابد.

با توجه به ادبیات و پیشینه تجربی مطرح شده؛ سوال اصلی پژوهش اینستکه: آیا فناوری اطلاعات در بهره‌وری مدیریت امور روستایی تاثیر دارد؟ همچنین در ادامه در راستای اهداف فرعی پژوهش، سوالات فرعی شامل: آیا فناوری اطلاعات در حمایت مالی از روستاهای تاثیر دارد؟ آیا فناوری اطلاعات در توسعه صنعت گردشگری روستایی تاثیر دارد؟ آیا فناوری اطلاعات در توسعه ظرفیت‌های سیاست‌گذاری در روستاهای تاثیر دارد؟ آیا فناوری اطلاعات توسعه زیرساخت‌های خدماتی در روستاهای تاثیر دارد؟ آیا فناوری اطلاعات در توسعه زیرساخت‌های عمرانی روستاهای تاثیر دارد؟ آیا فناوری اطلاعات در توسعه فرهنگی روستایی تاثیر دارد؟ آیا فناوری اطلاعات در توسعه اقتصادی روستاهای تاثیر دارد؟

در این تحقیق، فناوری اطلاعات به عنوان متغیر مستقل و مؤلفه‌های مدیریت بهره‌وری شامل: ۱- حمایت مالی، ۲- توسعه صنعت گردشگری ۳- توسعه ظرفیت‌های سیاست‌گذاری، ۴- توسعه زیرساخت‌های خدماتی، ۵- توسعه زیرساخت‌های عمرانی، ۶- توسعه فرهنگی ۷- توسعه اقتصادی، به عنوان متغیرهای وابسته می‌باشند. این تحقیق از نظر هدف کاربردی و از نظر شیوه گردآوری اطلاعات، توصیفی از نوع همبستگی می‌باشد. تحقیق حاضر به روش تحقیق همبستگی^۱ انجام می‌گیرد. بدین صورت که ابتدا عوامل کلیدی تاثیر فناوری اطلاعات مشخص شده، سپس بر اساس این عوامل، فرضیه‌های مبنی بر وجود رابطه مثبت بین این‌عوامل، و سپس این فرضیه‌ها آزمایش می‌شوند تا مشخص شود چه عواملی از عوامل تاثیر گذار بر بهره‌وری مدیریت فناوری اطلاعات می‌باشد که با اجرای صحیح‌مدل ارائه این پژوهش، مربوط به زمان پیاده سازی سیستم مدیریت فناوری اطلاعات می‌گردد. قلمرو زمانی این در این تحقیق، اجرای موفق مدیریت فناوری اطلاعات در سازمان باعث افزایش بهره‌وری سازمانی می‌گردد.

طبق آمار ارائه شده از سوی مرکز اطلاع رسانی فرمانداری شهرستان بابل، این شهر دارای ۴۸۰ روستای دارای سکونت دائمی و ۲۰۸ روستای فصلی در جمع دارای ۶۸۸ روستا می‌باشد. این شهر ۱۵۷۸,۱ کیلومترمربع و جمعیت آن در سرشماری ۱۳۹۵ تعداد ۵۳۱,۹۳۰ نفر و تعداد خانوار آن ۱۷۴,۳۵۱ خانوار بوده است. این شهرستان دارای شش بخش به نام‌های مرکزی- بابلکنار- لاله آباد- گتاب- بنده‌پی شرقی و بنده‌پی غربی می‌باشد. بر طبق اطلاعات سایت فرمانداری بابل، بابل یکی از شهرهای مهم شمال کشور در زمینه پژوهشی، کشاورزی، دانشگاهی، سیاسی، فرهنگی و

^۱ Correlation Research

تجاری است. دارای پیشینه‌ای قابل توجه و نقشی اساسی در استان مازندران و شمال کشور است. در گذشته به دلیل تجارت و عبور و مرور تاجریان و بازرگانان در این شهر، آن را بارفروش می‌خواندند و بعدها به ماماطیر تغییر نام پیدا کرده است. بابل، شهری دانشگاهی است با بیش از ۲۰ دانشگاه و مؤسسه آموزش عالی است. این شهر در حد فاصل دریای مازندران و رشته کوه البرز، و در فاصله ۱۵ کیلومتری دریای مازندران و ۲۱۱ کیلومتری شمال شرقی تهران پایتحت واقع شده است.

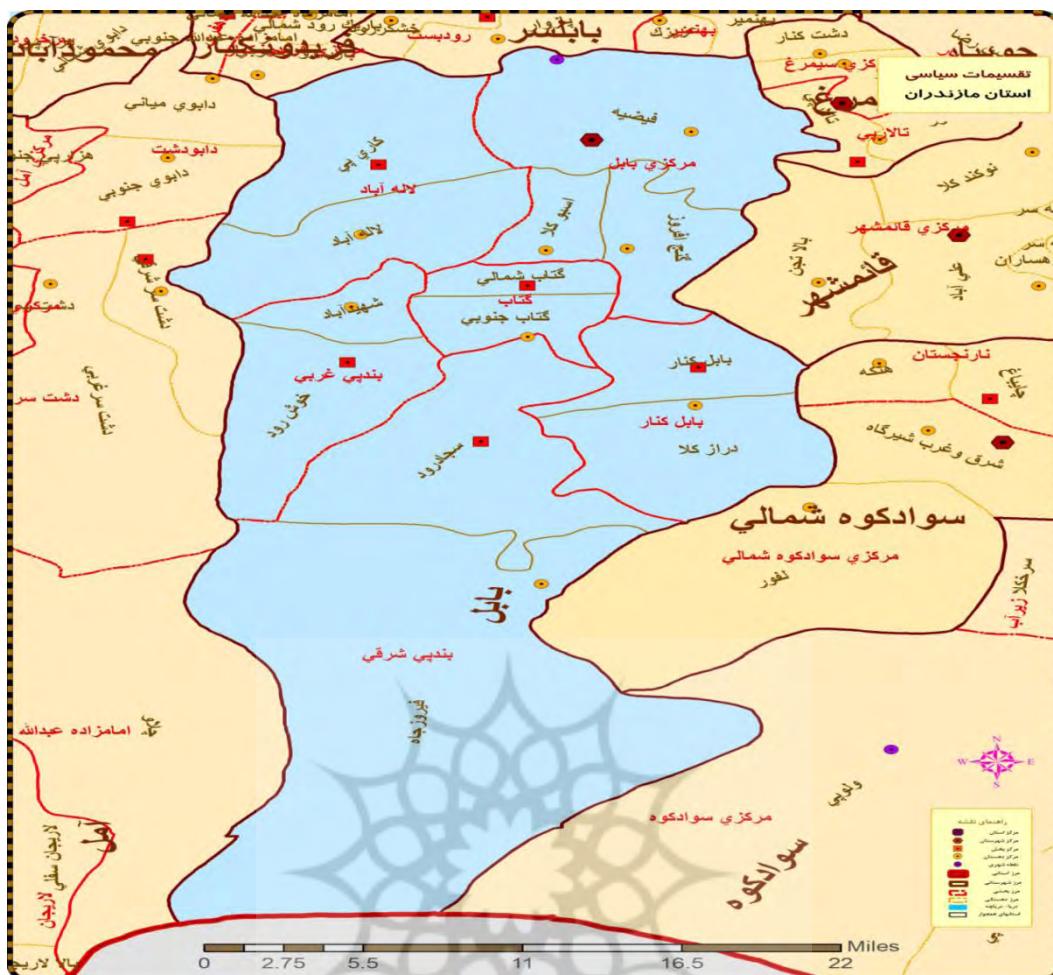
نقشه ۱: موقعیت ایران

Source: <https://www.nationsonline.org>

نقشه ۲: موقعیت استان مازندران

(Source: National Cartographic Center)

نقشه ۳: موقعیت شهرستان بابل (Source: National Cartographic Center)

جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه دهیاران شهرستان بابل می باشد. تعداد اعضای جامعه ۳۲۰ نفر می باشند. برای تعیین حجم نمونه از فرمول کوکران زیر در سطح اطمینان ۹۵٪ و $p=q=0.5$ و مقدار خطای ۰/۰۵ استفاده گردید. بنابراین اندازه نمونه ۱۹۷ نفر محاسبه گردید. داده های مورد نظر از طریق پرسشنامه حضوری و بصورت در دسترس، جمع آوری گردید.

$$n = \frac{N \times \left(\frac{Z_{\alpha}}{2} \right)^2 \times P(1-P)}{\epsilon^2(N-1) + \left(\frac{Z_{\alpha}}{2} \right)^2 \times P(1-P)}$$

Source: Pasha Sharifi and Sharifi, 2012

روش نمونه گیری: در تحقیق حاضر، از روش نمونه گیری تصادفی ساده استفاده شده است.

جهت گردآوری اطلاعات در زمینه مبانی نظری و ادبیات تحقیق، از منابع کتابخانه ای، مقالات، کتاب های مورد نیاز و نیز از شبکه های جهانی اطلاعات (اینترنت) استفاده شده است. به منظور جمع آوری داده ها و اطلاعات و برای تجزیه و تحلیل آن ها از دو پرسشنامه مجازی محقق ساخته استفاده شده است. با توجه به مدل تحقیق، دو متغیر، KMO مورد بررسی قرار گرفتند. برای بررسی روایی پرسشنامه، از تحلیل عامی اکتشافی استفاده شد. مقدار شاخص آزمون بارتلت و سطح معنی داری آن در جدول ۲ ارائه شده است.

جدول ۲: آزمون بارتلت کفایت نمونه

شانص	مقدار
KMO	۰,۷۸۶
مقدار مریع کا	۲۵۳,۷۸۱
درجه آزادی	۱۹۶
سطح معنی داری	۰,۰۰۰

Source: Research findings, 2018

با توجه به مقدار ۰/۷۸۶ به دست آمده برای شانص KMO، که نزدیک ۱ است می توان دریافت که اندازه نمونه برای تحلیل عاملی مناسب است. و با توجه به کمتر از ۰/۰۵ بودن سطح معنی داری sig، تحلیل عاملی می تواند ساختار مدل عوامل مناسب را شناسایی نماید.

بر اساس گویه های مشخص شده برای هر مولفه یا عامل که توسط تحلیل عاملی اکتشافی انجام شد، نام های زیر را می توان برای آنها پیشنهاد کرد:

جدول ۳: نام مولفه های بهره وری مدیریت روستاها

ردیف	نام مولفه
۱	همایت مالی
۲	گردشگری
۳	توسعه ظرفیت های سیاست گذاری
۴	توسعه زیرساخت های خدماتی
۵	توسعه زیر ساخت های عمرانی
۶	توسعه فرهنگی
۷	توسعه اقتصادی

Source: Research findings, 2018

در این تحقیق به منظور تعیین پایایی ابزار، از ضریب آلفای کرونباخ استفاده گردیده است. این ضریب برای محاسبه هماهنگی درونی ابزار اندازه گیری که خصیصه های مختلف را اندازه گیری می کند به کار می رود. مقدار پایایی کل پرسشنامه های فناوری اطلاعات و مدیریت بهره وری به ترتیب برابر با ۰,۹۱۰ و ۰,۸۵۶ محاسبه شده است.

جدول ۴: ضرایب آلفای کرونباخ مؤلفه ها

آلفای کرونباخ	متغیرهای تحقیق
شبکه	۰,۸۳۱
سخت افزار	۰,۸۹۴
نرم افزار	۰,۹۰۲
داده	۰,۷۹۹
همایت مالی	۰,۷۶۸
گردشگری	۰,۸۸۳
توسعه ظرفیت های سیاست گذاری	۰,۸۲۶
توسعه زیرساخت های خدماتی	۰,۸۴۳
توسعه زیر ساخت های عمرانی	۰,۷۹۲
توسعه فرهنگی	۰,۹۰۵
توسعه اقتصادی	۰,۸۹۳

Source: Research findings, 2018

با توجه به نتایج بدست آمده از جدول شماره ۴) و با توجه به اینکه کلیه آلفای کرونباخ محاسبه شده از ۰,۷۰ بزرگتر می باشد، می توان گفت پرسشنامه از پایایی قابل قبولی برخوردار می باشد.

بررسی نرمال بودن توزیع متغیرها

پیش از آزمون روابط بین متغیرها، لازم است تا نرمال بودن متغیرها را بررسی شود. بدین منظور از آزمون کولموگروف-اسمیرنوف استفاده شده است. نتایج این آزمون در جدول زیر ارائه شده است.

فرضیه صفر: متغیرهای تحقیق دارای توزیع نرمال هستند.

فرضیه یک: متغیرهای تحقیق دارای توزیع نرمال نیستند.

جدول ۵: توزیع نرمال متغیرها

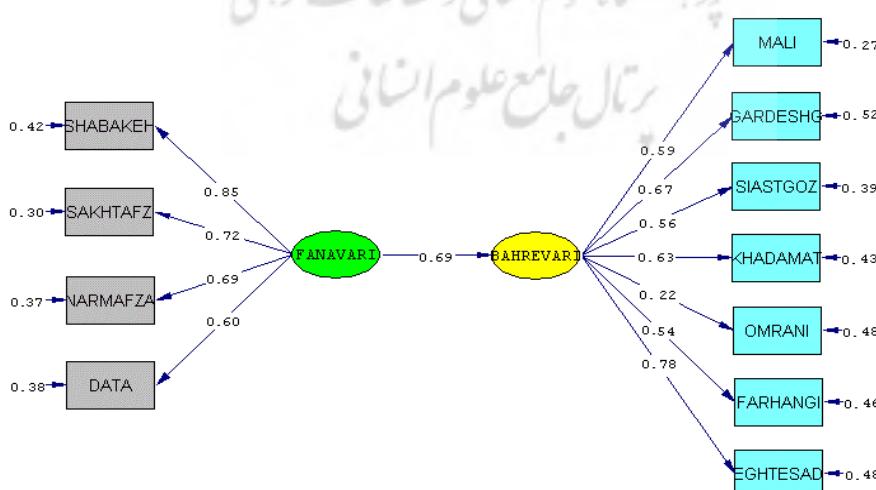
آماره Z کولموگروف اسمیرنوف	متغیر	سطح معنی داری
۰,۷۳	شبکه	۱,۰۸۴
۰,۶۲	ساخت افزار	۱,۱۱۷
۰,۶۰	نرم افزار	۱,۲۰۵
۰,۷۶	داده	۱,۰۶۵
۰,۰۵۷	حمایت مالی	۱,۳۲۱
۰,۰۵۵	گردشگری	۱,۴۲۱
۰,۰۸۱	توسعه ظرفیت های سیاست گذاری	۱,۰۰۵
۰,۰۶۳	توسعه زیرساخت های خدماتی	۱,۱۲۱
۰,۰۶۲	توسعه زیر ساخت های عمرانی	۱,۱۶۱
۰,۰۷۱	توسعه فرهنگی	۱,۰۹۲
۰,۰۶۵	توسعه اقتصادی	۱,۱۱۲

Source: Research findings, 2018

نتایج این آزمون نشان می دهد سطح معناداری متغیرهای تحقیق بیشتر از ۰,۰۵ بوده و فرضیه نرمال بودن متغیرها تأیید می گردد.

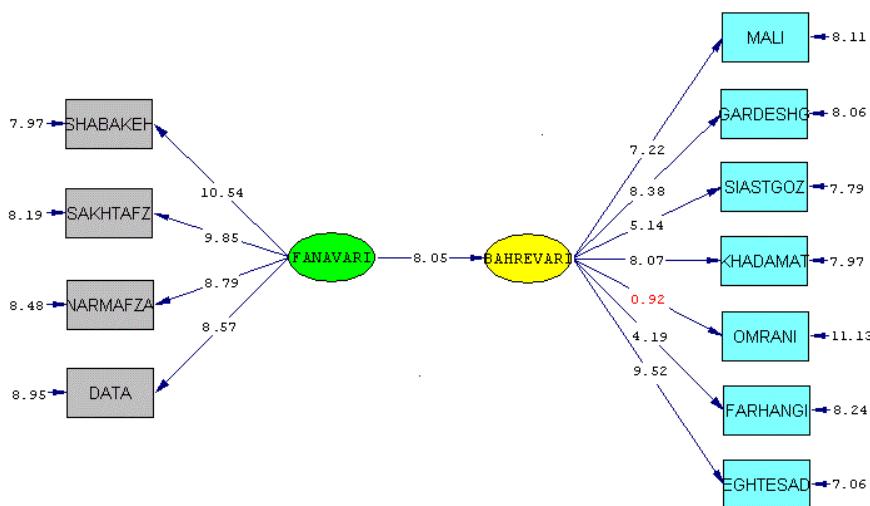
آزمون فرضیه ها

همانطور که در قسمت قبلی مطرح شد، از آنجایی که توزیع متغیرها نرمال تشخیص داده شد (نتایج آزمون کولموگروف-اسمیرنوف)، برای بررسی رابطه علی بین متغیرهای مستقل و وابسته و تایید کل مدل از روش مدل معادلات ساختاری و تحلیل مسیر استفاده شده است. این عمل در این پژوهش با استفاده از نرم افزار LISREL8.5 انجام شده است. نتایج در شکل های ۴ و ۵ منعکس شده اند.

Chi-Square=746.13 , df=331, P-value=0.00000, RMSEA=0.076

شکل ۴: مدل کلی در حالت استاندار 2018

Chi-Square=746.13 , df=331, P-value=0.00000, RMSEA=0.076

شکل ۵: مدل کلی در حالت معنی داری

برای آزمون برازنده‌گی در تحلیل معادلات ساختاری یا تحلیل مسیر، باید شاخص RMSEA یا جذر برآورده واریانس خطای تقریب، کمتر از $\sqrt{\frac{X^2}{df}}$ شاخص χ^2 کمتر از سه و (GF, CFL, IFI, NNFI) بالاتر از ۰,۹ باشد. نتایج حاصل از خروجی های لیزرل نشان می دهد که نسبت مجدول کا به درجه آزادی کمتر از ۳ است و سایر شاخص های برازنده‌گی، حاکی از برازش خوب مدل می باشد که طبق جدول ۶ ارائه شده است.

جدول ۶: شاخص های برازنده‌گی مدل مفهومی تحقیق

X2/df	RMSEA	RMR	GFI	CFI	NNFI	IFI
۲/۲۵	۰/۰۷۶	۰/۰۴۷	۰/۹۲	۰/۹۵	۰/۹۴	۰/۹۱

Source: Research findings, 2018

بر اساس شکل های ۱ و ۲ و سایر نتایج، بارهای عاملی (ضرایب مسیر) و مقدار معنی داری t را می توان در قالب جدول ۷ ارائه کرد.

جدول ۷: بارهای عاملی و مقدار معنی داری

متغیر	مؤلفه	معنی داری	بارهای عاملی	نتیجه
فناوری اطلاعات	شبکه	۱۰,۵۴	۰,۸۵	تأثید
	سخت افزار	۹,۸۵	۰,۷۲	تأثید
	ترم افزار	۸,۷۹	۰,۶۹	تأثید
	داده	۸,۵۷	۰,۶۰	تأثید
بهره وری مدیریت روستایی	حمایت مالی	۷,۲۲	۰,۵۹	تأثید
	گردشگری	۹,۰۲	۰,۷۸	تأثید
	توسعه طرفیت های سیاست گذاری	۵,۱۴	۰,۵۶	تأثید
	توسعه زیرساخت های خدماتی	۸,۰۷	۰,۶۳	تأثید
	توسعه زیر ساخت های عمرانی	۰,۹۲	۰,۲۲	رد
	توسعه فرهنگی	۴,۱۹	۰,۵۴	تأثید
	توسعه اقتصادی	۸,۳۸	۰,۶۷	تأثید

Source: Research findings, 2018

با توجه به جدول ۷، بارهای عاملی ارائه شده در مدل، بجز مؤلفه «توسعه زیر ساخت های عمرانی» معنی دار و مورد تأثید می باشد. زیرا تنها مؤلفه مذکور دارای بار عاملی کمتر از $0/0/22$ می باشد و مقدار معنی داری t آن کمتر از

مقدار بحرانی t یعنی $1/96$ می باشد ($0/92$) که نشان دهنده عدم معنی داری این مؤلفه از بهره وری مدیریت روستایی می باشد. بنابراین در مدل اندازه گیری، متغیرهای شبکه، سخت افزار، نرم افزار و داده مؤلفه های مورد تأیید فناوری اطلاعات در این جامعه می باشند. همچنین متغیرهای حمایت مالی، گردشگری، توسعه ظرفیت های سیاست گذاری، توسعه زیرساخت های خدماتی، توسعه فرهنگی و توسعه اقتصادی مؤلفه های مورد تأیید مدل اندازه گیری بهره وری مدیریت روستایی از نظر جامعه آماری مورد مطالعه می باشند.

در جدول ۸ با استفاده از مدل خروجی و جدول ۷، از تحلیل مسیر برای بررسی تأثیر متغیر مستقل بر متغیرهای وابسته تحقیق بهره برداری شده است.

جدول ۸ تحلیل مسیر

متغیر مستقل	متغیر وابسته	تأثیر	تأثیر از مسیر عملکرد	تأثیر کل	تأثیر کل
فناوری اطلاعات	حمایت مالی	۰.۶۹	۰.۵۹	۰.۶۹×۰.۵۹	۰.۴۱
	گردشگری	۰.۷۷	۰.۶۹	۰.۶۹×۰.۶۷	۰.۴۶
	توسعه ظرفیت های سیاست گذاری	۰.۶۹	۰.۵۶	۰.۶۹×۰.۵۶	۰.۳۹
	توسعه زیرساخت های خدماتی	۰.۶۹	۰.۶۳	۰.۶۹×۰.۶۳	۰.۴۳
	توسعه زیرساخت های عمرانی	۰.۶۹	۰.۲۲	۰.۶۹×۰.۲۲	۰.۱۵
	توسعه فرهنگی	۰.۶۹	۰.۵۴	۰.۶۹×۰.۵۴	۰.۳۷
	توسعه اقتصادی	۰.۶۹	۰.۷۸	۰.۶۹×۰.۷۸	۰.۵۳

Source: Research findings, 2018

بررسی فرضیات تحقیق: بررسی صحت و سقم فرضیات: همانطور که در مقدمه با عنوان پاسخ سوالات مطرح شده به عنوان مفروض ذکر شده اند با توجه به داده های ذیل و مجموعه مطالعات صورت گرفته در این پژوهش صحت و سقم آنها را بررسی می کنیم.

با توجه به نتایج به دست آمده از جدول ۹ می توان به بررسی صحت و سقم فرضیه اصلی تحقیق پرداخت.

جدول ۹: نتیجه فرضیه اصلی

فرضیه اصلی	فرضیه فرضیه	T ضریب مسیر	ضریب مسیر	نتیجه فرضیه
فناوری اطلاعات در بهره وری مدیریت امور روستایی (دھیاری) تأثیر دارد.	فناوری اطلاعات در بهره وری مدیریت امور روستایی (دھیاری) تأثیر دارد.	۰.۶۹	۰.۶۹	۰.۶۹ تأثیر دارد.

Source: Research findings, 2018

در مورد فرضیه اصلی، با توجه به جدول ۹، ضریب مسیر $0/69$ نشان از تأثیر مستقیم متغیر فناوری اطلاعات بر بهره وری مدیریت امور روستایی دارد و مقدار t بدست آمده بیش از $1/96$ است؛ ازین‌رو، با اطمینان 95 درصد ضریب محاسبه شده معنی دار بوده و فرضیه اصلی پذیرفته می شود.

فرضیه های فرعی:

با توجه به نتایج به دست آمده از جدول ۱۰ می توان به بررسی صحت و سقم فرضیه های فرعی تحقیق نیز پرداخت.

جدول ۱۰: نتیجه آزمون فرضیه های فرعی

شماره	فرضیه ها	نتیجه	ضریب مسیر	ضریب مسیر	نتیجه
اول	فناوری اطلاعات بر حمایت مالی در روستاهای تأثیر دارد.	تأثیر دارد.	۰.۴۱	۰.۴۱	تأثیر دارد.
دوم	فناوری اطلاعات بر گردشگری در روستاهای تأثیر دارد.	تأثیر دارد.	۰.۴۶	۰.۴۶	تأثیر دارد.
سوم	فناوری اطلاعات بر توسعه ظرفیت های سیاست گذاری در روستاهای تأثیر دارد.	تأثیر دارد.	۰.۳۹	۰.۳۹	تأثیر دارد.
چهارم	فناوری اطلاعات بر توسعه زیرساخت های خدماتی در روستاهای تأثیر دارد.	تأثیر دارد.	۰.۴۳	۰.۴۳	تأثیر دارد.
پنجم	فناوری اطلاعات بر توسعه زیرساخت های عمرانی در روستاهای تأثیر دارد.	رد.	۰.۱۵	۰.۱۵	رد.
ششم	فناوری اطلاعات بر توسعه فرهنگی در روستاهای تأثیر دارد.	تأثیر دارد.	۰.۳۷	۰.۳۷	تأثیر دارد.
هفتم	فناوری اطلاعات بر توسعه اقتصادی در روستاهای تأثیر دارد.	تأثیر دارد.	۰.۵۳	۰.۵۳	تأثیر دارد.

Source: Research findings, 2018

در مورد فرضیه فرعی اول، باتوجه به ضریب مسیر ۴۱،۰، فناوری اطلاعات تأثیر مثبت و معنی داری بر حمایت مالی در روستاهای دارد. به عبارت دیگر با اطمینان ۹۵ درصد فرضیه فرعی نخست پذیرفته شده است. در مورد فرضیه فرعی دوم، باتوجه به ضریب مسیر ۴۶،۰، فناوری اطلاعات تأثیر مثبت و معنی داری بر گردشگری در روستاهای دارد. بنابراین با اطمینان ۹۵ درصد فرضیه فرعی دوم پذیرفته شده است. در مورد فرضیه فرعی سوم، باتوجه به ضریب مسیر ۳۹،۰، فناوری اطلاعات تأثیر مثبت و معنی داری بر توسعه ظرفیت‌های سیاست‌گذاری در روستاهای دارد. درنتیجه با اطمینان ۹۵ درصد فرضیه فرعی سوم پذیرفته شده است. در مورد فرضیه فرعی چهارم، باتوجه به ضریب مسیر ۴۳،۰، فناوری اطلاعات تأثیر مثبت و معنی داری بر توسعه زیرساخت‌های خدماتی در روستاهای دارد. به عبارت دیگر با اطمینان ۹۵ درصد فرضیه فرعی چهارم پذیرفته شده است. در مورد فرضیه فرعی پنجم، باتوجه به ضریب مسیر ۱۵،۰ که مقداری کمتر از $\frac{1}{3}$ است، فناوری اطلاعات تأثیر معنی داری بر توسعه زیرساخت‌های عمرانی در روستاهای ندارد. بنابراین با اطمینان ۹۵ درصد فرضیه فرعی پنجم رد شده است. در مورد فرضیه فرعی ششم، باتوجه به ضریب مسیر ۳۷،۰، فناوری اطلاعات تأثیر مثبت و معنی داری بر توسعه فرهنگی در روستاهای دارد. در واقع با اطمینان ۹۵ درصد فرضیه فرعی ششم پذیرفته شده است. در مورد فرضیه فرعی هفتم، باتوجه به ضریب مسیر ۵۳،۰، فناوری اطلاعات تأثیر مثبت و معنی داری بر توسعه اقتصادی در روستاهای دارد. بنابراین با اطمینان ۹۵ درصد فرضیه فرعی هفتم پذیرفته شده است.

نتیجه گیری و دستاوردهای علمی و پژوهشی

در این پژوهش سعی شده است که با توجه به نتایج به دست آمده و نیز با بهره گیری از مبانی نظری پیشنهادهایی مطرح گردد که مورد استفاده محققان و علاقهمندان به موضوع این پژوهش قرار گیرد. از آنجا که براساس آزمون فرضیه اصلی تحقیق این نتیجه حاصل شد که فناوری اطلاعات بر بهره وری مدیریت روستاهای تأثیر مستقیم دارد، لذا با توجه رتبه تأثیر فناوری اطلاعات در جنبه‌های مختلف بهره وری مدیریت روستایی، پیشنهاد می‌شود:

پیشنهاد توسعه اقتصادی

با توجه به تجزیه و تحلیل به عمل آمده ضریب تأثیر فناوری اطلاعات بر توسعه اقتصادی روستایی به میزان ۳.۵٪ بیشترین تأثیر را گذاشته است. بنابراین نیاز است دولت با اهتمام به این موضوع و جهت با طراحی سیستم‌های فناوری اطلاعات جهت توسعه اقتصادی روستاهای اقدامات لازم را به عمل آورد.

یکی از مواردی که می‌تواند در توسعه اقتصادی روستاهای تأثیر بسزایی داشته باشد، ایجاد تعاونی هوشمند روستایی با همکاری وزارت کار و تعاون و رفاه اجتماعی می‌باشد. در این تعاونی هوشمند روستایی که می‌تواند برای کل کشور یکپارچه باشد، کشاورزان می‌توانند با عرضه محصولات خود در بازار فضای مجازی اقدام به فروش محصولات خود نماید و نیز با عرضه نیازمندی‌های کشاورزان از قبیل تجهیزات کشاورزی و دیگر ملزمات کشاورزان با قیمت مناسب در فضای مجازی کمک بزرگی به توسعه اقتصادی کشاورزان کرد.

با بررسی‌های میدانی به عمل آمده از چندین مصرف‌کننده بزرگ مواد پرتوئینی و غلات، به این نتیجه رسیده ایم که هیچ مرکز منسجمی در کشور وجود ندارد تا با حمایت و ترغیب از کشاورزان و دامداران کشور اقدام به تولید و

عرضه محصولات به صورت تضمینی به مصرف کنندگان داخلی و یا خارجی گردد و نهایتاً مصرف کنندگان عمدۀ این محصولات اقدام به بستن قراردادهای کلان با وارد کنندگان محصولات خارجی می‌نمایند، لذا تعاوونی هوشمند روستایی یکی از بهترین روش‌های ممکن جهت عرضه‌ی تضمینی این محصولات به بازار مصرف کنندگان عمدۀ می‌تواند باشد و در صورت عملی شدن این اقدام تحول اقتصادی عظیمی در کشور و در سطح روستاهای خواهد داد و به طبع آن شاهد رفع بیکاری و پویایی اقتصاد در روستاهای خواهیم شد. و این امر می‌تواند عامل مهمی در جلوگیری از مهاجرت روستاییان به شهرها و حتی مهاجرت معکوس نیز گردد.

همچنین می‌توان با طراحی زیرسازمانه کتترل و ناظارت بر میزان تولیدات کشاورزی کمک اقتصادی قابل توجهی به کشاورزان نمود، چرا که ما شاهد خسارات اقتصادی فراوانی به کشاورزان کشورمان در خصوص عدم آگاهی کافی از میزان تولید محصولات کشاورزی به میزان تقاضای بازار مصرف بوده ایم و کشاورزان سرانجام با صرف هزینه‌های فراوان کاشت و داشت، و برداشت، نهایتاً هنگام عرضه محصول به بازار با حجم زیاد عرضه مازاد بر تقاضا مواجه شده و نهایتاً به خسارات اقتصادی زیادی بر روستاییان مواجه گشته اند. و علاوه بر آن مصرف آب، برق و گاز برای کشاورزی خود نیز موجب ایراد خسارات به دولت نیز می‌گردد و در این بخش تنها اطلاعات حاصل از داده‌های فناوری می‌تواند به کمک کشاورزان آمده و از ایراد خسارات اقتصادی جلوگیری کند.

پیشنهاد توسعه صنعت گردشگری روستایی

طبق تجزیه و تحلیل داده‌های تحقیق ضریب تاثیر فناوری اطلاعات در توسعه صنعت گردشگری روستایی با ۴۶٪ در رتبه دوم قرار گرفته است. لذا پیشنهاد می‌شود با طراحی زیرسازمانه گردشگری روستایی، با همکاری سازمان گردشگری و میراث فرهنگی، مدیران روستا و مردم روستا با معرفی محیط‌های بکر و طبیعی و حتی معرفی آداب و رسوم و صنایع دستی روستاهای خود در فضای مجازی اقدام به جذب گردشگران داخلی و خارجی نمایند و این امر موجب پویایی بسیاری از مشاغل روستایی و صنایع وابسته شود. و نهایتاً میزان اشتغال بالا رفته و شاهد رفع بیکار در روستاهای شویم.

پیشنهاد توسعه زیرساخت‌های خدماتی در روستاهای

طبق تجزیه و تحلیل داده‌های تحقیق ضریب تاثیر فناوری اطلاعات در توسعه زیرساخت‌های خدماتی با ۴۳٪ در رتبه سوم قرار گرفته است. لذا پیشنهاد می‌شود با طراحی زیرسازمانه‌ای خدماتی نظیر خدمات پزشکی، اجتماعی، اقتصادی، در رشد و ارتقای روستاییان گام مهمی را برداشت.

پیشنهاد حمایت مالی از روستاییان

بر اساس تجزیه و تحلیل داده‌های تحقیق ضریب تاثیر فناوری اطلاعات در حمایت مالی از روستاییان با ۴۱٪ در رتبه چهارم قرار گرفته است. لذا پیشنهاد می‌شود با طراحی زیرسازمانه‌ای کلیه ساکنان روستاهای را سهامدار نموده و با فعالیت مالی و سپرده گزاریهای روستاییان در این بخش اقدام به فعالیت‌های بزرگ مالی در کشور نموده و روستاییان را از سود آن بهره مند نمود.

پیشنهاد توسعه ظرفیت‌های سیاست‌گذاری

بر اساس تجزیه و تحلیل به عمل آمده، ضریب تاثیر فناوری اطلاعات بر توسعه ظرفیت‌های سیاست‌گذاری با ۰/۳۹ در رتبه پنجم قرار گرفته است. لذا پیشنهاد می‌گردد با طراحی زیر سامانه فناوری اطلاعات در بخش توسعه ظرفیت‌های سیاست‌گذاری اقدام به دخالت همه مردم روستا در روند برنامه‌ریزی‌ها و سیاست‌گذاری کلان روستاهای نمود.

پیشنهاد توسعه فرهنگی

با توجه به تجزیه و تحلیل به عمل آمده، ضریب تاثیر فناوری اطلاعات بر توسعه فرهنگی با ۰/۳۷ در رتبه ششم قرار گرفته است. لذا پیشنهاد می‌شود زیر سامانه‌ای جهت ترویج و آموزش‌های فرهنگی برای حفظ ارزشها و فرهنگ مردم روستا طراحی گردد.

References

- A. Bonfiglio a, B. C. (2017). Are rural regions prioritizing knowledge transfer and innovation? *Journal of Rural Studies*, 78-87. doi:<http://dx.doi.org/10.1016/j.jrurstud.2017.05.005>
- Abbas, S. A. (2009). Urban tourism and its role in rural development. *Researcher*, 52-62
- Akbar, A. A. (1992). Cooperative Way to Healthy Society. tehran: Ministry of Commerce.
- Ali, F. M. (2006). Co-op, Coalition and Development Conference. birjand: Yazd University.
- Amraei, H. S. (2008). Policy Engineering. Tehran: motafakkeran.
- Anna Sofia Lundgren a, *. A. (2017). Digital rurality: Producing the countryside in online struggles for rural. *Journal of Rural Studies*, 51, 73-82. doi:<http://dx.doi.org/10.1016/j.jrurstud.2017.02.001>
- Bénédicte Aldebert a, 1. R. (2011, August). innovation in the tourism industry: the case of tourism@. tourism management, 1204-1213.
- Chunyan He a, b. 1. (2016). Factors influencing the efficiency of rural public goods investments in mountainous areas of China — Based on micro panel data from three periods. *Journal of Rural Studies*, 47, 612-621. doi:<http://dx.doi.org/10.1016/j.jrurstud.2016.05.015>
- Duerk,, pena and parshall. (2001). Duerk,1993, pena and parshall 2001.
- Duy Dang-Pham, RMIT University. (2017). Applications of social network analysis in. doi:DOI: <http://dx.doi.org/doi: 10.1016/j.cose.2017.03.010>
- Duy Dang-Pham•Siddhi Pittayachawan•Vince Bruno:. (2017). doi:<http://dx.doi.org/doi: 10.1016/j.cose.2017.03.010>
- Farahi Ahmad, F. S. (2011). The Impact of Information Technology Development in Rural Development. 79-94.
- Gurpreet Dhillon Romilla Syed Filipe de S'a-Soares. (2016). Information security concerns in IT outsourcing:. doi:<http://dx.doi.org/10.1016/j.im.2016.10.002>
- Hosein Sha'ban Ali Fami, S. H. (1996). Agricultural Culture and Rural Development. tehran: monadi tarbiat.
- jallow, d. B. (2014). An empirical study of the complexity of requirements management in construction projects. usa: Emerald Group Publishing Limited.
- Jana Pöldnurk. (2015). Optimisation of the economic, environmental and administrativeefficiency of the municipal waste management model in rural areas. doi:<http://dx.doi.org/10.1016/j.resconrec.2015.02.003>
- Jose Novais Santos □, C. S. (2016). Information exchange within horizontal relationships: A fuzzy-set approach to companies' characteristics role. *Journal of Business Research*, 5255-5260. doi:<http://dx.doi.org/10.1016/j.jbusres.2016.04.121>
- Koen Salemink a, *, Dirk Strijker a, Gary Bosworth. (2015). Rural development in the digital age: A systematic literature review. doi:<http://dx.doi.org/10.1016/j.jrurstud.2015.09.001>.
- Pasha Sharifi, Hasan and Sharifi, Nastaran (2012) *Research Methods in Behavioral Sciences*, Sokhan Publishing,tehran.

- poldnurk, j. (2015). Optimisation of the economic, environmental and administrative efficiency of the municipal waste management model in rural areas. Resources, Conservation and Recycling, 97, 55-65. doi:<http://dx.doi.org/10.1016/j.resconrec.2015.02.003>
- Rajeev Krishna, M. (2016). The Impact of Health Information Technology on the Doctor-Patient Relationship in Child and Adolescent Psychiatry. Child and Adolescent Psychiatric Clinics of North America, 67-75. doi:<http://dx.doi.org/10.1016/j.chc.2016.07.007>
- Rebecca A. Seguin □, B. K. (2017). Development and testing of a community audit tool to assess rural built environments:. Preventive Medicine Reports, 169-175. doi:<http://dx.doi.org/10.1016/j.pmedr.2017.06.008>
- Seokcheol Lee, Sungjin Kim, Ken Choi, Taeshik Shon. (2017). Game theory-based Security Vulnerability Quantification for Social. doi:<http://dx.doi.org/10.1016/j.future.2017.09.032>
- Todd E. Peters, M. (2016). Transformational Impact of Health Information Technology on the Clinical Practice of Child and Adolescent Psychiatry. Child and Adolescent Psychiatric Clinics of North America, 55-66. doi:<http://dx.doi.org/10.1016/j.chc.2016.07.003>
- Website: <http://ncc.org.ir>.
- Weintraub, W. S. (2017). Cardiovascular Revascularization Medicine. The impact of care management information technology model on, 106-111. doi:<http://dx.doi.org/10.1016/j.carrev.2017.06.008>
- Yun-Bei Zhuang, J. C.-h. (2016). Modeling the cooperative and competitive contagions in online social networks. Physica A: Statistical Mechanics and its Applications, 484, 141-151. doi:<http://dx.doi.org/10.1016/j.physa.2017.04.129>
- Yunpeng Li a, Clark Hu b, Chao Huang c, *, Liqiong Duan d). (2016). Modeling Cooperative and Competitive Issues in Online Social Networks,IJST journal,issues 27/no:11:volum 4, mail paper, doi:<http://dx.doi.org/10.1016/j.tourman.2016.03.014>.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرستال جامع علوم انسانی